

Resumé af lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland (del vedr. certifikater ombord på skibe)

Med forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland (L 103), der blev fremsat for Folketinget den 6. februar 2024 blev det foreslået, at der indsættes en bemyndigelse i loven til miljøministeren til at fastsætte regler om forebyggelse og begrænsning af havforurening som følge af aktiviteter på havet og om skibsophugningsaktiviteter (vedr. certifikater om bord på skibe), som ikke er omfattet af lovens kapitel 2-9 eller §§ 21 eller 22.

Et udkast til de dele af lovforslaget, der vedrører gennemførelsen af et forbud mod anvendelse og transport med henblik på anvendelse af såkaldt tung olie som brændstof til skibe i den del af den eksklusive økonomiske zone ved Grønland, der ligger i Arktis, blev forelagt Grønlands Selvstyre til udtalelse, herunder Inatsisartut i forbindelse med efterårssamlingen i 2023.

Med henblik på at sikre opfyldelsen af de folkeretlige forpligtelser, der følger af Grønlands ønske om deltagelse i Hong Kong-konventionen om sikker og miljømæssigt forsvarlig ophugning af skibe af 2009, jf. Inatsisartutbeslutning af 3. november 2021 om ophævelse af det grønlandske territorialforbehold for Hong Kong-konventionen, identificerede Miljøministeriet i efteråret 2023 et behov for en hjemmel til at fastsætte visse regler til implementering af dele af Hong Kong-konventionen i lov om den eksklusive økonomiske zone ved Grønland.

Miljøministeriet tilføjede på denne baggrund de nødvendige bemyndigelsesbestemmelser til udkastet til ovennævnte lovforslag. Lovforslaget blev herefter fremsat i Folketinget den 6. februar og vedtaget den 18. april 2024. Den vedtagne lov træder i kraft den 1. juli 2024. Efter dialog mellem Inatsisartuts Bureau, Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø og Miljøministeriet i maj d.å. er det blevet besluttet at foretage hasteforelæggelse for Inatsisartut af den vedtagne lovændring med lovbemærkninger.

Det skal bemærkes, at bemyndigelsen til at udstede regler om certifikater ombord på skibe i den eksklusive økonomiske zone (EØZ) ved Grønland først forventes udmøntet ved bekendtgørelse op til Hong Kong-konventionens ikrafttræden d. 26. juni 2025. Udkastet til bekendtgørelsen vil blive forelagt selvstyret, jf. selvstyrelovens § 18.

Bemyndigelsen og udmøntningen ved bekendtgørelse er nødvendig for at gennemføre dele af Hong Kong-konventionen om sikker og miljømæssigt forsvarlig ophugning af skibe i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland. Hong Kong-konventionen blev vedtaget i 2009 i regi af FN's søfartsorganisation.

Baggrund og omfang af bemyndigelsen

Der er Miljøministeriets vurdering, at der efter den tidligere § 22 ikke var hjemmel til implementering af Hong Kong-konventionen gennem fastsættelse af regler om skibsophugningsaktiviteter. Det er derfor Miljøministeriets vurdering, at der var behov for at give miljøministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om forebyggelse og begrænsning af forurening fra aktiviteter på havet og om skibsophugningsaktiviteter, som ikke er omfattet af de øvrige bemyndigelser i kapitel 2-9 eller §§ 21 eller 22 i lov om beskyttelse af havmiljøet i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland, til opfyldelse af Hong Kong-konventionen. Det er Miljøministeriets vurdering, at det er mest hensigtsmæssigt, at regler om forebyggelse og begrænsning af forurening fra aktiviteter på havet og om skibsophugningsaktiviteter fastsættes af miljøministeren ved bekendtgørelse efter bemyndigelse, dels på grund af reglernes teknisk komplekse karakter, dels fordi dette vil skabe størst mulig fleksibilitet i forhold til eventuel fremtidig tilpasning af reglerne.

Med loven blev der i kapitel 10 i lov om beskyttelse af havmiljøet i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland indsat en bestemmelse, hvorefter miljøministeren bemyndiges til at fastsætte regler om forebyggelse og begrænsning af havforurening som følge af aktiviteter på havet og om skibsophugningsaktiviteter, som ikke er omfattet af reglerne i kapitel 2-9 eller §§ 21 eller 22, herunder med henblik på at opfylde internationale aftaler, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, vedrørende indsættelse af § 22 a.

Da skibsophugning ikke foregår i den eksklusive økonomiske zone, men på land, vil bemyndigelse til fastsættelse af regler om skibsophugningsaktiviteter alene kunne anvendes til at fastsætte regler om pligt til at have en fortegnelse over farlige materialer om bord på et skib samt et skibsspecifikt certifikat, der bekræfter, at fortegnelsen overholder krav fastsat i internationale aftaler, herunder om metode, form og sprogkrav, om gyldigheden af certifikater og om tilsynsmyndighedens accept af certifikater, der er udstedt af andre lande. Regler herom forventes fastsat ved bekendtgørelse med ikrafttræden den 26. juni 2025 med henblik på at gennemføre de dele af Hong Kong-konventionen, der vil være omfattet af denne lov. Formålet med reglerne vil være at bidrage til at forebygge og begrænse forurening og anden påvirkning af natur og miljø fra skibsophugningsaktiviteter på land, hvor selve ophugningen foregår.

Det bemærkes, at det er Grønland, der skal fastsætte regler til gennemførelse af Hong Kong-konventionens bestemmelser vedrørende skibsophugningsanlæg- og virksomheder, da selve ophugningen af skibe kun sker på land.